

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Komu przysługują świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w skrócie: świadczenie z FA) jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej. Na dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek dziecka.

Egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli w okresie dwóch miesięcy przed złożeniem wniosku o świadczenie z FA komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych

i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji potwierdza komornik sądowy odpowiednim zaświadczeniem. Można je od komornika uzyskać samemu lub wystąpić o ich uzyskanie przez organ właściwy wierzyciela, tj.: urząd gminy lub ośrodek pomocy społecznej, w którym osoba ubiega się o świadczenie z FA (w jednych gminach świadczenie przyznaje urząd gminy w innych ośrodek pomocy społecznej).

W przypadku, gdy egzekucja alimentów nie jest prowadzona w Polsce, gdyż dłużnik mieszka za granicą, w celu potwierdzenia bezskuteczności egzekucji, do wniosku

o przyznanie świadczenia z FA wnioskodawca musi dołączyć odpowiednie zaświadczenie z sądu okręgowego (lub innego właściwego sądu) lub zagranicznej instytucji egzekucyjnej, potwierdzające bezskuteczność egzekucji zasądzonych alimentów lub niemożność prowadzenia egzekucji.

Aby nabyć prawo do świadczenia z FA dziecko, które ma zasądzone alimenty nie musi być wychowywane przez rodzica samotnie. Prawo do świadczenia z FA przysługuje też na dzieci wychowywane przez rodzica, który zawarł kolejny związek małżeński, żyje w nieformalnym związku lub mąż/zona nie płaci zasądzonych alimentów. W takich przypadkach rodzic zobowiązany do alimentacji nie jest wliczany do składu rodziny, więc jego dochód nie jest brany pod uwagę przy ustalaniu czy rodzina ma prawo do świadczenia z FA.

Dochód uprawniający do świadczeń

Prawo do świadczenia z FA przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza 725 zł.

Ustalając prawo do świadczenia z FA na okres od 1 października 2016 r. do 30 września 2017 r. brany jest pod uwagę dochód uzyskany przez członków rodziny w 2015 r. Na dochód ten składają się następujące składniki:

- przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach ogólnych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne;
- deklarowany w oświadczeniu dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, pomniejszony o należny zryczałtowany podatek dochodowy i składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne;
- inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych:

ū renty określone w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,

ū renty wypłacone osobom represjonowanym i członkom ich rodzin, przyznane na zasadach określonych w przepisach o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin,

ū świadczenia pieniężne oraz ryczałt energetyczny określone w przepisach

o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych,

ū dodatek kombatancki, ryczałt energetyczny i dodatek kompensacyjny określone

w przepisach o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,

ū świadczenie pieniężne określone w przepisach o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę Niemiecką lub Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich,

ū emerytury i renty otrzymywane przez osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji pozostałych po tej wojnie niewypałów i niewybuchów,

ū renty inwalidzkie z tytułu inwalidztwa wojennego, kwoty zaopatrzenia otrzymywane przez ofiary wojny oraz członków ich rodzin, renty wypadkowe osób, których inwalidztwo powstało w związku z przymusowym pobytem na robotach w III Rzeszy Niemieckiej w latach 1939-1945, otrzymywane z zagranicy,

ū zasiłki chorobowe określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych,

ū środki bezzwrotnej pomocy zagranicznej otrzymywane od rządów państw obcych, organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych instytucji finansowych, pochodzące ze środków bezzwrotnej pomocy przyznanych na podstawie jednostronnej deklaracji lub umów zawartych z tymi państwami, organizacjami lub instytucjami przez Radę Ministrów, właściwego ministra lub agencje rządowe,

w tym również w przypadkach, gdy przekazanie tych środków jest dokonywane za pośrednictwem podmiotu upoważnionego do rozdzielania środków

bezwrotnej pomocy zagranicznej na rzecz podmiotów, którym służyć ma ta pomoc,

• należności ze stosunku pracy lub z tytułu stypendium osób fizycznych mających miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przebywających czasowo za granicą - w wysokości odpowiadającej równowartości diet z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ustalonych dla pracowników zatrudnionych w państwowych lub samorządowych jednostkach sfery budżetowej,

• należności pieniężne wypłacone policjantom, żołnierzom, celnikom i pracownikom jednostek wojskowych i jednostek policyjnych użytych poza granicami państwa

w celu udziału w konflikcie zbrojnym lub wzmocnienia sił państwa albo państw sojuszniczych, misji pokojowej, akcji zapobieżenia aktom terroryzmu lub ich skutkom, a także należności pieniężne wypłacone żołnierzom, policjantom, celnikom i pracownikom pełniącym funkcje obserwatorów w misjach pokojowych organizacji międzynarodowych i sił wielonarodowych,

• należności pieniężne ze stosunku służbowego otrzymywane w czasie służby kandydackiej przez funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu, obliczone za okres, w którym osoby te uzyskały dochód,

• dochody członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej, pomniejszone o składki na ubezpieczenia społeczne,

• alimenty na rzecz dzieci,

• stypendia doktoranckie i habilitacyjne, stypendia sportowe oraz inne stypendia o charakterze socjalnym przyznane uczniom lub studentom,

• kwoty diet nieopodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich,

• należności pieniężne otrzymywane z tytułu wynajmu pokoi gościnnych w budynkach mieszkalnych położonych na terenach wiejskich w gospodarstwie rolnym osobom przebywającym na wypoczynku oraz uzyskane z tytułu żywienia tych osób,

• dodatki za tajne nauczanie,

• dochody uzyskane z działalności gospodarczej prowadzonej na podstawie zezwolenia na terenie specjalnej strefy ekonomicznej określonej w przepisach o specjalnych strefach ekonomicznych,

• ekwiwalenty pieniężne za deputaty węglowe określone w przepisach o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe",

• ekwiwalenty z tytułu prawa do bezpłatnego węgla określone w przepisach o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006,

• świadczenia określone w przepisach o wykonywaniu mandatu posła i senatora,

• dochody uzyskane z gospodarstwa rolnego,

• dochody uzyskiwane za granicą Rzeczypospolitej Polskiej, pomniejszone odpowiednio o zapłacone za granicą Rzeczypospolitej Polskiej: podatek dochodowy oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne,

• renty określone w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej oraz w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,

• zaliczkę alimentacyjną określoną w przepisach o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej,

• świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów,

• pomoc materialną o charakterze socjalnym określoną w ustawie o systemie oświaty oraz pomoc materialną określoną w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym,

• kwoty otrzymane na podstawie art. 27f ust. 8-10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych,

• świadczenie pieniężne i pomoc pieniężną określone w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych,

• świadczenie rodzicielskie,

• zasiłek macierzyński, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W przypadku, gdy rodzina posiada gospodarstwo rolne, dochód z tego tytułu oblicza się na podstawie liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w jej posiadaniu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. Miesięczna wartość dochodu z 1 ha przeliczeniowego została określona na poziomie 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie

w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym. W/w wskaźnik dochodu z gospodarstwa rolnego za rok 2015 (czyli rok, z którego dochód brany jest pod uwagę przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, na rozpoczynający się od 1 października 2015 r. okres świadczeniowy), został ogłoszony przez Prezesa GUS-u we wrześniu 2016 roku.

W przypadku, gdy rodzina lub osoba ucząca się utrzymuje się z gospodarstwa rolnego oraz uzyskuje pozarolnicze dochody, dochody z obu tych źródeł sumuje się.

Przeciętny miesięczny dochód na osobę w rodzinie oblicza się, dzieląc łączną kwotę dochodu uzyskanego przez wszystkich członków rodziny w roku 2015, przez 12, czyli przez liczbę miesięcy w roku, a następnie przez liczbę członków rodziny.

Wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z FA przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż po 500,00 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

Gdzie złożyć wniosek o świadczenie z funduszu alimentacyjnego?

Wniosek o przyznanie świadczeń z FA należy złożyć bezpośrednio w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się

o świadczenie. Beneficjenci z terenu Gminy Bielsk Podlaski wnioski mogą składać

w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim, pokój nr 10, ul. Mickiewicza 46, 17 – 100 Bielsk Podlaski.

Okres otrzymywania świadczeń? Kiedy należy złożyć wniosek?

Świadczenia z FA przyznawane są na tzw. okresy świadczeniowe, trwające 12 miesięcy od 1 października do 30 września następnego roku kalendarzowego.

Jednak wnioski

o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego osoby zainteresowane mogą składać już od 1 sierpnia. W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za październik następuje do dnia 31 października.

W przypadku, gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za październik następuje do dnia 30 listopada.

Postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego

W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona do alimentów (dziecko za pośrednictwem swego przedstawiciela ustawowego) może złożyć do organu właściwego wierzyciela (oznacza to urząd gminy lub ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do alimentów) wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Do wniosku należy dołączyć zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji od komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne, zawierające informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów.

W przypadku złożenia wniosku bez zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne organ właściwy wierzyciela wzywa organ prowadzący postępowanie egzekucyjne do przesłania zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji zawierającego informację o stanie egzekucji, przyczynach jej bezskuteczności oraz o działaniach podejmowanych w celu wyegzekwowania zasądzonych alimentów. Komornik prowadzący postępowanie egzekucyjne jest obowiązany do przesłania zaświadczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela "z urzędu" występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika (oznacza to urząd gminy lub ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Po otrzymaniu w/w wniosku, organ właściwy dłużnika przeprowadza wywiad alimentacyjny w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niemożności na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odbiera od niego oświadczenie majątkowe.

W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swych zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, organ właściwy dłużnika:

- zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny, albo jako poszukujący pracy, w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;
- informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

W przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

- złożenia oświadczenia majątkowego,
- zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych

organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów.

Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika kieruje wniosek do starosty

o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji, oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1137 z późn. zm.).

Organ właściwy dłużnika informuje organ właściwy wierzyciela oraz komornika sądowego o podjętych działaniach wobec dłużnika alimentacyjnego oraz o ich efektach.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Organ właściwy wierzyciela wydaje, po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Metryka strony

Udostępniający: **Kierownik GOPS w Bielsku Podlaskim**

Wytwarzający/odpowiadający: Barbara Car

Wprowadzający: **Paweł Demianiuk**

Data wprowadzenia: **2012-02-29**

Data modyfikacji: **2017-04-20**

Opublikował: **Paweł Demianiuk**

Data publikacji: **2012-02-29**